

İRANDA NELER OLUYOR ?

İran halkları dünyanın ilgi ile izlediği hızlı bir üyanış ve eyleme Şubat devrimini Zafere ulaştırırken, Humeyni milyonların u mudu olarak İran'a dönmüştü. Ama zaman devrimin gerçek yüzünü giderek daha bariz bir şekilde açığa çıkardı. Yeni monarşisizm olan "mollanış" ülkeyi kasıp kavuruyor. Halkın deyimi ile "sadece semer deyişti, egek hala eski egek". Bugün İran'da bütün dünyanın hayretle izlediği gelişme şöyle: Bütün demokratik örgütlerin kapıları kilitleti, demokratik yayınlar yasak, Kürdistan'da kitle katliamları sürerken, yedi saat fantom uçak ları ile bombalanmış Mahabat bir harabe... Dağlardan harabe Mahabat'taki İran ordusuna "sizi her gece ziyaret edeceğiz" diyen peşmergeler uzun bir gerilla savaşı başlatmış bulunuyorlar.

İran'da demokratik güçlere yöneltilen zulüm ve şiddeti anlayabilmek için yöneticilerin bir kaçına bile bir göz atmak yeter.

S.Tebatebayi; Hükümet sözcüsü ve Başbakan yardımcısı, meşhur gerici.

M.Çamran; Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı. Kürdistan'a savaş emri verdi. Lübnan dayken Filistin halkına karşı bölge gerici-leri ile elele falanjist liderliği yaptı. Bir konuşmasında "Esas tehlike ABD değil ko münistlerdir" dedi.

S.Gatbizade; Radyo ve Televizyonun sanşürü şefi. Afganistan'daki gerici hareketin propagandasını yapmakla meşgul.

Herhalde bu kadar isim bu cinayetleri az çok açıklaya bilecek yeterlilikte. Bunların dışında yüksek mevkilerde ettiği ettik kestiği kestik bir yağın gerici var. İşin diğer ilginç bir yanı, yöneticilerin bir çoğunun büyük çapta fabrika sahibi olmaları, Humeyni ve Bazergen gibilerle akrabalık bağlarının bulunmasıdır.

SOSYALİSTLER VE İŞÇİ SINIFI ÖN SAFLARDA SAVAŞTI

Corriera Della Sera adlı İtalyan gazetesi adına Orian Fallici Humeyni'ye soruyor: "Nasıl olurdu Şahlık rejimini yasak için mücadele eden Sol'u 'Düşman' ilan edersiniz? Humeyni'nin cevabı şudur: "Onlardan hiçbirini Devrime katılmadı ve yönetmedi" Humeyni devam eder: "evet, onlardan bir kısmının mücadeleye katıldığı doğrudur ama bunu kendi amaçlarına kavuşmak için yaptılar."

Halbuki herkes, sosyalistleri, işçi sınıfı ve diğer demokratik güçleri birlikte Şah'a karşı en ön saflarda (Humeyni'nin sınıfı burjuvaların aksine) mücadele ettiğini, binlerce sosyalist ve yurtseverin Şahan işkence odalarında asitli sulara atılarak can verdiğini biliyor. İşçi sınıfının sosyalist güçlerin desteği ile yürüttüğü yigit mücadelesini anlamak için son bir kaç yıllık bunalımlı döneme bir göz atmak yeter;

Mayıs 1971, Jahan Tekstil fabrikası işçileri askeri ücretin tesbiti için greve gitti. Patron bu haklı talebe hayır deyince işçiler Çalışma Bakanlığını protesto için Tahran'a kadar yürüyüşe geçtiler. Fakat yol ordu birlikleri tarafından tutuldu ve açılan ateş sonunda çok sayıda işçi hayatını kaybetti.

Haziran 1974, Tebriz Nakliye işçileri de ha yüksek ücret talebi ile greve gitti. İşçi temsilcisi ve lideri Salah Jahan öldürüldü.

1974 Manatab Land Rover montaj işçileri 4,5 ay işi yavaşlatıp üretimi 1/2 oranında düşürünce ordu birlikleri fabrikaya zorla girerek çok sayıda işçi tutuklandı.

Eylül 1975, işçiler Şahi'deki Tekstil fabrikasını işgal etti. Ordu ve polis fabrikaya zorla girdi, 3 kişi öldürüldü 80 kişi yaralandı ve 400 kişi tutuklandı.

Mayıs 1976, işçiler Tahran'da iki fabrikayı işgal etti. Fabrika iki hafta ordu birlikleri tarafından kuşatıldı, çok sayıda işçi öldürüldü. Çevre halkı vurulmayı göze alarak duvarları atlayıp işçilere yiyecek taşıdı. Ordunun fabrikaya hücumu üzerine yarı-kıvılcık diğer iki fabrikada destekleme grevine gitti. Yine devrimin en belirleyici anında monarşiye en büyük darbeyi vuran bütün petrol işçilerinin grevini sosyalistler yönetti. Ayrıca demokrat ve sosyalist görüşlü öğretmen, mühendis, avukat v.b. aydınların özellikle Üniversitelerdeki öğrenci cemiyetlerinin devrimdeki önemli yerlerini unutmamak gerekir. Her halde Kürt halkının a s r lar boyu sürdürdüğü özgürlük mücadelesini belirleme gerek bile yok. Kürt halkı onu köleleştirmek isteyen, 1946 yılında Mahabat cumhuriyetini kana bulayan Şah'lığa karşı her zaman direndi ve binlerce kayıp verdi.

Bir de Humeyni sanki sosyalist devrime katılış amaçlarını gizliyorlarmış gibi onları deşifre eder bir tavır takınıyor ve onları "kendii amaçlarını gerçekleştirmek iş tedükleri" için suçluyor. Sosyalistler, burjuvazinin aksine, istediklerini her zaman için açıkça söylerler. Çünkü onlar için devrim açlığın, sömürünün, hilekarlık ve satılmışlığın son bulmasıdır. Humeyni'de bunu biliyor ve aslında şöyle demek istiyor: "Siz sosyalistler çok ileri gidiyorsunuz biz devrim sizin menfaatiniz için katılmadık. Biz bu memleketin hakim sınıfların söz sahibi olmasını istiyoruz, ulusal baskı sürecektir! Siz bunlara karşısınız ve bu yüzden yok edilmelisiniz!"

**XUMEYNIYE DEVBIXWIN!
DESTÊ XWE JI KURDISTANÊ
BIKŞINE**

DEVİRİME HANGİ SINIFLAR NEDEN KATILDILAR ?

"Anti-Şah" cepheindeki güçleri kabaca ikiye ayırabiliriz. Bunlardan birincisi Monarşi ile uzlaşmaz ilişkiler içerisinde olan toplumun en çok sömürülen kesimi. Diğer ise uzlaşıcı, sömürücü sınıf ve tabakalar. Kimlerin ilişkileri uzlaşmazdı? İşçiler, köylüler (topraksız ve az topraklı) şehirli küçük burjuvazisi ve yarımcı içerisinde olan sınıf ve tabakalar. Bunlar sosyalistler başta

İ. HÜSEYİNİ İLE BİR SÖYLEŞİ

Şeyh İzzettin Hüseyini ile yapılan bu röportaj, İran'da çıkan "Sedaye Muaser" adlı haftalık gazetesinin 3. sayısında yayımlandı. Röportajın bir kısmını İran'da yapılan provokasyonlara açıklık getireceği kanısıyla yayınlıyoruz.

SANANDAJ'DAKİ KAMILI ÇAKIŞMALIK HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİZ NEDİR?

Herşeyden önce-basın üzerindeki genel sansürün dolay-röportajın kapılmadan ve ya tamamen yasaklanmadan yayınlannasını umut ederim.

Sanandaj ile ilgili sorunlar hakim olan genel kanılardan çok daha derinlerde yatar. Bunun köklerini geçen yılın başlarında, hatıta birkaç yıl gerilerde aramak lazım. "Din adamları" ve diğer grup (sol ç.n) grup arasında bir takım ilişkiler vardı. Biz bu ilişkilerin çözümü için delegasyon gönderdik ama başaramadık. Gruplardan birinde bölgedeki durumu hiç bilmeyen Safdari (Humeyni atamıştı ç.n) vardı. Safdari ve Müftüzade arasındaki ilişkiler boğuşundan olaylara karşı devrimci unsurlar karşıtılar. Bir ara Müftüzade Banes ve Saqez'e giderek halkın birliğini bölücü sorunlar yarattı. Devrimin sonra Müftüzade ve adamları bölge vilayet dışına, Safdari'de Genel Kurmaylığa yerleşti. Belli bir saman iş birliği yapmalarına rağmen aralarındaki ilişki yeniden boyutlandı. Bu kin ve ilişkiler neticesinde Müftüzade bir kısım adamlarını, cepheye tedarik ettirmek için Safdari'nin komitesine gönderdi, fakat boş döndüler. Bu daha önceleri bir yığın sorun ve kinle dolu olan halkın provokasyona getirilmesine bir kıvılcık oldu. Hayatından endişelenen halk kendi savunması için jandarma karakoluna silah tenin etmek için baş vurdu. Karakol kan smasına neydan vermeden halka teslim edildi. Fakat sonradan ordu karargahından (jandarma karakolu ile yakın ilişkideydi) burası ateşe tutuldu.

Ben halkın bazı yanlışlıklara düşmediğini söyleyiyorum, fakat ordu karargahındaki gerici-lerin el birliği ile hazırladığı suikast açıktır. Böylece halkın davranışları sebep gösterilerek ketledilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca ordunun bu katliamı en az kan dökerek önlemesi gerekirken, evleri kadın ve çocukların başına yıktı. Ben burada askerleri ve ast komutanları suçlamıyorum, bunun suçlusu askeri tümen komutanlığı vasıtasıyla halka ateş açtaran karargahtaki gerici unsurlardır. Hatta şehir racket atışlarıyla tahrip edildi.

Sanandaj'da öğretmenler derneği lokalinde İçişleri Bakanı Hacı Seyid Cavid ile yaptığımız görüşme sırasında üzerimizden uçurtulan fantom uçaklarla gürültüler yaratıldı. Halk tedirginleşmeye başladı. Toplan-tıda bulunanların bunu protesto etmelerine karşılık İçişleri Bakanı, hükümetin tedbir alma çalışmalarından haberdar edilmediğini mazeterek gösterdi. Daha sonra general Garani ye tel çekerek uçuşları durdurulmasını söyledi. Fakat Garani, İçişleri Bakanı ve Ayatullah Teleganiye saygı duyduğunu belirtmesine rağmen bu çeşit tedbirleri almayacağını söyledi. Bu adam bu mevkisinde olduğu müddetçe halkı yok etmek için elinden gelen her şeyi yapacaktır. Bu adamın tutukluları

olmak üzere devrimin en ön saflarında savaş-tılar ve bu yüzden de büyük kayıplar verdiler. İran'ı emperyalizmin jandarması yapan Şah'lık bu sınıf ve tabakaları büyük bir yoksulluğa attı. Bu yüzden de bunların talepleri köklü değişiklikler gerektiriyordu. İkinci kesimde ise Şah'lığa şu veya bu ölçüde karşı "liberal" burjuvalar tüccarlar ve ortaçağın gerici feodal kalıntıları vardı. Libercaller şahın emperyalist ülkelerle olan "sorumsuz" ilişkilerine, Şah ve adamlarının dış bankalara yatırdığı milyon dolariara, ordu masraflarına, ABD uzman Devamı s.7

da serbest bırakmak gibi bir düşüncesi de yok.

İnanıyorum ki Kürdistan'ın bütün parçalarını suikastçı, nifakçı halk düşmanları vardır. Hatta bu karşı devrimci unsurlar hükümetin hoşgörüsü göstermeyeceği bir şekilde halkı birbirine kırdırmak için islam devrim komitelerine de girmiş durumdadır. Örneğin: Razaye'de bir seferinde engel olmasaydı aşiretleri birbirine kırdıracak kadar geniş boyutlar alacaktı. Bunu da yapan bu komitelerden biri idi. Umarım ki hükümet bu gerici unsurların askeri ve sivil evkilemindeki suikastçı entrikalarına karşı sert tedbirler alır.

REFERANDUMA KATILMAMAK KARARINI NAÇIL AÇIKLIYORSUNUZ?

Hükümetin herşeyden önce islam cumhuriyetinin program taslağını yayınlaması gerektirdi. O zaman halk referanduma bilecek katılmı olurdu. İçeriğini bilmediğimiz herhangi birşeye oy vermemiz bizde belli bir güvensizlik yaratırdı.

Olebilir ki, bir kesim içeriğini bilmediği halde "İslam cumhuriyetinin" ismine oy verecek. Ben Kur'anın öğretilerine ve islam prensiplerine uygun, halkın haklarını garantiye alacak bir "İslam cumhuriyeti" kabul ederim.

Tarih boyunca Safaviler ve Osmanlı imparatorluğu gibi "İslam" cumhuriyetleri gördük fakat bu yönetimler sadece İslam idi. Biz bu tip hükümetlerin "İslam cumhuriyeti" maskesi altında politik arenaya yerleşeceklerinden kuşlanıyoruz. Bu nedenlerden dolayı benim için tamamen açık olmayan hiçbir şeye oy vermem.

KURDISTAN HALKI DELEGASYONU VE HÜKÜMET TEMSİLCİSİ AYATULLAH TELEGANI AKASINDAKİ ANLAŞMAYA GELELİM...BU ANLAŞMAYI TANIYORMUSUNUZ?

Kürt halkının istemleri ile ilgili olarak Ayatullah Telegani ve İçişleri Bakanı ile yaptığımız özel görüşmede kendilerine istemlerimizi sunduk. Tahran'ın manifestomuzun içeriğini değerlendirip muhtemelen kabul etmesi kararlaştırıldı. Fakat sonradan İçişleri Bakanı bu istemlerimizden sadece bir bölümünü dile getirdi. Biz merkezi hükümetin ve İmam Humeyni'nin komitelerinin istemlerimizi değerlendirip halkımızın inkar edilemez haklarını kabul edeceklerini umarız. Biz ancak bu şartlarda güver ve barış içerisinde yaşayabiliriz, yabancı güçlerin neşası olmaksızın kurtulabiliriz. Şunu da belirtiyim ki otonomi sorunu basit ve açık bir sorundur. Hükümetin bu yüzden tedirgin olmasının hiçbir anlamı yoktur. Birçok ülkede azınlıklara ülkenin savunulabilmesi ve bağımsızlığı için otonomi garanti edilmiştir. Otonom bölgeler ve merkezi hükümet arasındaki ilişkiler çok iyi olup, kardeşçedir. Zaten temelde otonomi ve ayrılıkçılık arasındaki hiçbir benzerlik yoktur. Bu iki kavramın içerikleri tamamen ayrı şeylerdir.

SEÇİMLER VE...

Baştarafı l.s. muhalefete yön vermek için piyasaya sürüldü. Liberal burjuvazinin sözcüsü Ecevit, burjuvazinin genel ekonomi politikasını değiştiremedi ve değiştirmeye de. Burjuvazi bu arada hem Türkiye'deki kitlelere hem de dünya kamuoyuna "Türkiye'nin demokratikleştiğini" lanse etmeye çalıştı. Ama burjuvazi bununla yetinemedi. Hiç bir ciddi reforma yanaşmadığı için diğer yandan da faşist MHP'yi beslemeyi ihmal etmedi. Sağ partilerin ortaklaşa yürüttükleri sabotaj ve MHP'nin terörü solu sindirmek ve gerici emellerine ortam yaratmak amacıyla taşıyordu. Burjuvazi gerici baskılarının önemli bir kısmını Ecevit'in eliyle yürütüyordu. CHP giderek halktan tecrit oldu. Uzun zamandan beri kitleleri rahatsız eden sosyalistlerin değinikliğine karşılık sağın eylem ve hareket birliği meşvereti topladı. Burjuvazi için rahat bir soluk alıştı bu. Şimdi AP erken seçim isteyerek tek başına iktidar olmaya çabalyor.

AP CHP SÜRTÜŞMESİNİN ÖZÜ

Sultanahmet'teki seçim konuşmasında Bülent Ecevit şöyle diyor: "Türkiye'nin komünizmden korunması için halkın bir avuç ekimciyi ihtiyacı yoktur. AP Genel Başkanı do laylı ve doğrudan bu tertiplere destek oldu." İki yıla yakın bir iktidar döneminde Ecevit'in yukarıda söylediklerine tıps tıps uyan bir siyaset izlediğini gördük. Evet, yığınların demokratik taleplerini, sömürgeci son verme mücadelesini ezme, boğma için Ecevit'in "eşkiyalara" ihtiyacı yoktu, ordu ve polisi demokratların, sosyalistlerin üzerine salmak yeter ve artar bile. Nihayet bu siyaset POL-DER'i kapatmaktan tut, Sıkıyönetimin ilanına kadar uzun bir şerit boyu halk tarafından tek tek gözlemlendi. Ecevit bu sözleriyle yaptıklarıyla burjuvazine, sosyalizmi en iyi bir şekilde kendilerini enleyecekleri garantisini vermekten başka ne anlama gelebilir.

Ekonomik planda ise Ecevit'in devletçi bir siyaset izleyeceği -Tekelci kapitalizmin devletçilik siyasetinin ne olduğunu bir tarafa bırakalım- sık sık duyuldu. Güya "liberal" bir ekonomi politika yanlısı AP ile sürtüşmelerinin buradan kaynaklandığı ileri sürülüyor. Barakalım bunun cevabında IMF banka yetkilileri versin: "Bankalar, Ecevit'i özel sektör düşmanı gibi gördüler, bu kuşku ları Türk özel sektöründe körükledi. Gerçeğin bu olmadığını anladıklarında çok geçti." (Milliyet 20 Ekim)

KÜRDİSTAN'DA DEMOKRATİK GÜÇ BİRLİĞİ OLUŞTURULMALIDIR

Sömürgeci Türk burjuvazisinin ülkemize halkımıza hangi gözle baktığını anlamak için son sıkıyönetim ilanına bakmak bile yeter. Burjuvazinin en "liberal" temsilcileri bile halkımıza "jandarma tabikatları" ile gözdağı vermekten başka ne yapıyor? En reformist talepler bile Türkiye'yi yerinden oynatmıyor mu? Bir bakanın "Türkiye'de Kürt vardır, bende Kürdüm" sözlerini hatırlayalım. Elbette sömürgeciler kendi ülkelerinde de sosyalistlere işkence yapmaktan, zindanlara atmaktan geri durmuyor. Ama formel bile olsa sömürgeci ülkede mahkemeler işliyor. Oysa Kürdistan'da insanca davranışın zerresine bile rastlamak mümkün mü? Komandolar, köylülerimizi "silah" "eşkiya" arıyorsunuz diye sık sık dipçikleniyor mu? 1971 faşist darbesinden sonra kasabalarda bile binlerce insanımız meydanlarda toplatılıp "kaz gibi yap", "ördek gibi yap" diyerek en adi işkenceler altına alınmadı mı? Köylerimizde ki yaşlı insanların sakalları çekilmedi mi? Erkeklerin cinsi organlarına ip bağlatılıp kadınlarına çekitirildi mi? Bütün bunlar halkımıza yöneltilmiş sömürgeci siyasetin adi örneklerinden bir kaçadır. Sömürgeciler, bakırımıza, petrolümüze, taş kömürümüze kısacası yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarımızı talan etmek amaçlı olduğundan vez geçmiyeceğine göre, sanır boylarında kaçakçı diye adam öldürmekten, köylerde halkımıza terör estirmekten de vaz geçmeyecektir. Bu sömürgeciliğin iflah olmaz karakteridir. Ve bu ilişkileri sürdürmek için her sahtekarlığı yapmaktan geri durmayacaktır.

Canlı sömürgecilere ancak halkımız dur diyebilir. Sömürgeci zincir kırılmadıkça Kürdistan'ı kalkınma yoluna koymak mümkün değildir.

Bu durumda seçimler Kürdistan halkı için ne anlama gelir?

1- Sömürgeci talan ve baskılara karşı kitleleri bilinçlendirmek.

2- Kürdistan'daki ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini oluşturmak ve pekiştirmek.

Kitlelerin bilinçlendirilmesi somut yansımaları dile getirilmesi ile mümkündür. Sloganlarımız geniş halk yığınlarını kuşaklamalıdır.

Kısacası seçimler, sömürgecileri ve bir avuç satılık yerli işbirlikçilerini teşhir etmek, ulusal ve demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin ciddi bir aşaması olarak zorunludur.

**ROJA NU BIXWINE
BİDE XWENDİN
BELAV KE!**

DERNEGİMİZİN ÇAĞRISI ÜZERİNE İŞVEÇ YAZARLAR BİRLİĞİ TÜRKİYE HÜKÜMETİNİ PROTESTO ETTİ

To
The Government of Turkey
Stockholm, May 16, 1979
ANKARA
Turkey

The Swedish Union of Writers (Sveriges Författarförbund) is the head union organization for the Swedish authors and literary translators. The struggle for freedom of speech, as you may well understand, is one of the main issues of our union.

To judge from a number of events brought to our attention, people showing an interest in the Kurdistan journal Roja Welat are being harassed, and even, in certain cases, imprisoned. We have also been informed that it has been judged in contradiction to the Turkish constitution to publish a newspaper or journal in the Kurdistan language.

The above mentioned cases are not in accordance with the internationally accepted declarations of freedom of speech and of the press.

The Swedish Union of Writers therefore urgently requests of the Turkish government to take immediate actions in order to secure these principles.

Yours Sincerely
THE SWEDISH UNION OF WRITERS
(SVERIGES FÖRFATTARFÖRBUND)

Jan Gehlin
President

Derneğimiz, Türk hükümetinin Kürt halkına ve Kürtçe basına karşı yürüttüğü baskıları İskandinavya kamuoyuna bir bildiri ile duyurmuştu. Bildiriye ilişikteki

protesto çağrımıza çok sayıda örgüt imza attı. Biz bu Roja Nu sayı fiçte yayınlanmıştır. İşveç Yazarlar Birliği çağrımızı değerlendirerek protestosunu kendi inisi-

yatifi ile direkt Türk hükümetine iletti. ve bunu "Författaren" adlı dergisinde İşveç Kamuoyuna duyurdu. Protestonun metni şöyledir:

TÜRKİYE HÜKÜMETİNE
ANKARA
TÜRKİYE

İşveç'teki yazar ve çevirmenlerin en üst örgütü olan İşveç Yazarlar Birliği (Sveriges Författarförbund) düşünce ve düşüncelerini açıklayabilme özgürlüğü için mücadeleyi temel prensibi olarak kabul eder.

Edindigimiz bilgilere göre Kurdistan gazetesi Roja Welat Türk Anayasasında Kürtçe gazete yasaktır gerekçesiyle yasaklanarak basımı engellenmiş, gazeteye ilgi duyanlar başka görüşmüş, hatta tutuklanmıştır.

Bütün bunlar düşünme özgürlüğü prensibini kabul eden uluslararası anlaşmalara aykırıdır.

Bu yüzden İşveç Yazarlar Birliği Türk hükümetinin bu prensipleri derhal garantidecek eylemlerde bulunmasını ister.

Saygılarımızla

İşveç Yazarlar Birliği

Başkan
Jan Gehlin

SERFİRZİYA KARKERAN LI DİYARBEKİR

Liqê (şube) Sendika Genel-iş ve Diyarbekir 8-ê Tirmehê (agustos) diji neqebûl kirina peymanê komî (toplú söleşme) nabeyna karker û kardar (işveren) an da, grêv kir. Ev çare pêşîn bû ku li Diyarbekir grêvê pêk hat û pênî dijwari û xebateke mezin, bi serfirazi dawî ani. Vê çarê jî weke herdemî li Diyarbekir jî kardar û hevalên wan yêr paşverû xwestin vê tevgêrê vemirînin. Bona vê jî çû xirabi jî testê wan hat para nehiştin. Hêj grêvê dest pê nekin, sersala berxwedayî (dîreniş) a 15-16 îziranê, ku li çend bajarên Türkiye'ye dîhate pîroz kirin, kîrîna mene û sekreterê DİSK'ê gîştî (genel) Fehmi Işıklar berpirsiyare Dîskê yê nîvça dehemin (onuncu bîlge) Zeki Adısz û Abukatê sendikayê Ziya Acar û gelek sendikavan hatin girtin.

Li Zeki Adısz û hevalên wî gelek zulf û telayî hate kirin.

Lê pîndam (engel) û dijwariyên hemberî grêvê karkeran feda neda. Jî serî ta dawiyê dijî siplîna dî nav karkeran da û serwêriya Ge-

GELÊ DİYARBEKİR Bİ DİLŞOZİ PİŞTİGIRIYA

GRÊVA KARKERAN KIR

nel-iş e ya dirust hemî dijwari û sextekari ya kardar û sendikayên zer vala derxist. Gelê Diyarbekir bi dilsozi piştigiriya grêvê kir. Grêvê şihpenc roj berdewam kir. Dîmahiyê de kardar mejbûr ma daxwazên sendikayê qetûl bî ke. Bî vê bûyerê eniya (cephe) karkeran gelek tîst dest xwe xist. Bîjî serfiraziya karkeran .

DAXUYANI DJI QETLIAMA LI KURDISTAN

DEMEK JI MEŞA DJI SEFARETA IRAN LI STOCKHOLM

Li Stockholmê hemû wêlatparêz û sosyalîstên Kurd, qetilkirîna gelê Kurd protesto kar Daxûyani jî Sergelstorg dest pê kir, ber bi aliye sefaretê Iranê meşiya. Gelek demokratekên jî Swêd û yêr dîrî protestoyê de bejdar bûn. Li ber sefaretê, siyaseta Komeynî a kevnesperest û qetilkirîna gelê Kurd û her usa jî zordariya ser hêzen pêşverû li Iranê hate protesto kirin. Li ber sefaretê manostayê mezin Cigerxwin bi televizyonê ra ser rewşa gelê Kurd xebarda.

Televizyonê ev daxûyanî nişan da.

Komela me dî daxûyani de ciyê xwe bi xurî girt.

Li Elmanya Federal, bî hezaran karker û xwendekarên Kurd diji êrîşkarîna leşkerên İnan ser Kurdistan, kuştina kurdan û diji grêvê çekdari derketin.

Li gelek bajarên Elmanya Rojava, KOMKAR û AKSA bî hevde daxûyani çekirin, meşiyên xwe birçî hiştin, dengê xwe biland kirin.

Dî wan daxûyaniyanda gelek hezên pêşverû û demokratek bejdar bûn.

DEMEK JI DAXUYANIYA KOMKAR Ü AKSA LI FRANKFURT

KÜRDİSTAN'DA KOMANDO ZULMÜ

Sıkıyönetimden önce de Kürdistan zaten yıllardır süregelen ve bir türlü sonu gelmeyen sivil bir sıkıyönetim altında yaşama makta idi. Jandarma ve polis zulmü, komando hareketleri Kürdistan'ı kasıp kavuruyordu. Sıkıyönetim altında ise bu iş çok daha kolaylıkla ve pervasızca yürütülüyor. Böylece Kürt halkının zulme karşı sesini duyurmasında büyük ölçüde engellenmek isteniyor.

Polis ve jandarmanın, komando denen özel eğitim görmüş askeri birliklerin Kürdistan'da yürüttükleri insanlık dışı zulmün, cinayetlerin hergün birçok örneği yaşanıyor. Bunların çoğu basına ve kamuoyuna yansımıyor bile. Aşağıda bu zulmün son örneklerinden bazılarını veriyoruz.

TUTAKTA BİR KÖYLÜ İŞKENCEYLE ÖLDÜRÜLDÜ

27 Temmuz günü, Ağrı ile Tutak ilçesinin Dönertaş köyünde, köylüler arasında bir tartışma çıktığını haber alan Tutak savcısı, hükmü tabii ve karakol başçavuşu, yanlarına jandarmaları alarak bu köye geldiler. Genel arama ve kimlik tespiti bahanesiyle terör estirdiler. Bu sırada Aziz Çelik adında, komşu köylerden gelmiş birinin yanında kimliği olmadığı için kendisine dayak atıldı. Başçavuş Aziz Çelik'in başını yere çarpa çarpa onu dövdü. Bu yüzden onun kendisinden geçmesi üzerine üstüne ayılsın diye su döktüler. Ayılmadığını görünce doktor nazına baktı. "Ölmemiş, zaten bunlar kolay kolay ölmez, numara yapıyor" dedi. Savcı ise yaralıyı tekme atarak "Dinini siktigimin Kürdü, ölmez. Suyu dökün, biraz daha vurun, kalkar. Kürdün ölümü tilki ölümüne benzer" dedi. Aziz'e su döktüler ve biraz daha vurdular, ama ayılmadı. Bırakıp gittiler ve kasabada içki masasının başına oturdular.

Köylüler kendine gelmeyen Aziz'i alıp Tutak'a götürdüler. İçki masasındaki doktora haber verip dövdükleri Aziz'in durumunun kötü olduğunu söylediler ve ilgilenmesini istediler. Ancak doktor aldarmadı bile. Daha sonra Ağrı'ya ulaştırılan Aziz orada öldü.

Tutak savcısı ve diğer cinayet ortakları Aziz'i oradan alıp, sessiz sedasız Tutak'ta gömmeye kalkıştılar. Ancak olay duyuldu ve halk arasında büyük bir öfke ve nefret yayıldı. İki bine yakın bir kitle karakolun önünde toplanarak katilleri sert biçimde protesto etti. Gösteri sırasında bir ağzından "Katil savcı, katil başçavuş, Kahrolsun sömürgeci, Kahrolsun ırkçılık, Kahrolsun faşizm, Bıreme koleti, -Biji azadi" sloganları atıldı.

Gösteriden sonra 500 dolayında bir kitleyle cenaze köye götürülerek toprağa verildi.

Bu alçakça zulüm ve cinayet karşısında Türk yönetiminin yaptığı ise, katil savcıdan, doktordan, başçavuştan ve ştekilerden hesap sormak olmadı tabii. Tersine Tutak halkının zulme karşı gösterdiği haklı tepkiye bir ceza olarak Ağrı'dan Tutak'a bir komando birliği gönderildi. Birlik Tutak'ı kuşatmaya alarak silah arama bahanesi altında terör estirdi, halka işkence ve hakaretler etti. Aramadan sonra kasaba içinde yaptığı gösteride ise "her şey Türk için!" gibisinden sloganlar atıldı ve ırkçı marşlar okundu.

SİVEREK NASIL ARANDI?

Bir süre önce gazeteler, Siverek'in didik didik arandığını haber veriyordu, gerçekten de öyle oldu.

Ağustos ayı içinde Apocularla M.Celal Bucak ve taraftarları arasında Siverek'te patlak veren çatışma, kısa sürede 35 kişinin ölümüne, 45 kişinin yaralanmasına ve 10 kişinin de kaybına yol açtı. Olaylar başında büyük yankı yarattı, vatan ve millet bütünlüğü üzerine çekilen nutuklar ço-

ğaldı, Bay Demirel ve şürekası ile birlikte cümle gerici tayfası, emperyalizmin hizmetindeki maco Aydınlık gazetesi Apocuları manşete çıkarttı. İçişleri Bakanı Siverek'e gitti, Genel Kurmay Başkanı Evren o yöreye koştu ve arkasından tehdit savaran demeçler birbirini izledi. Ve sözde Siverek'te terörle mücadele ve asayiş sağlamak için (!) 4.000 kişilik bir komando-jandarma gücüne, helikopterler ve zırhlı araçlarla Siverek kuşatıldı, evler ve tüm yerler "didik didik arandı".

Tabii bu arama sırasında da, diğer tüm aramalarda olduğu gibi halk dayaktan geçirildi ve ona hakaret edildi. Askerler, "ulan pis Kürtler, Devlet mi kuracaksınız, ulan size Rusya mı Amerika mı yardım edecek? Barzanın Irak'ta 15 yıl savaşta ne oldu? ananızı belleriz!" gibisinden hakaretleri peşpeşe sıralıyorlardı.

"Didik didik arama" ya gelince, buradada oldukça becerikliydiler: Bir şeyhin evinde bir çuval dolusu silah yakalandı: 6 G-1 ve birhayli dokuzlu tabanca. Ama bu iş, nasilsal olduysa kapandı gitti! Aramayı yapan yüzbaşının ve öteki görevlilerin şeyhten bir hayli yüklü parayı cebeye indiridikleri söylenirdi. Belki de şeyhin başka türlü bir devlet görevi vardı. Kasacası silahlar da örtbas edildi, şeyh te evinde rahat uyudu. Diğer yandan yirmi kadar yoksul Siverekli silah bulundurmaktan hapisaneyi boyladılar. Askerler başka konularda da gözlerini dört açmışlardı: sandıklarda altınlar, kayıvalı eşyalar, paralar, masa üzerindeki çakmaklar, saatler birçok evde yok edilmişti. Böylece bu komando taramaları aynı zamanda bir talan işlevi de görmektedir.

Tabii bununla Siverek'te terör son bulmadı. Zaten bu aramanın asıl amacı da, diğerlerinde olduğu gibi Kürt halkına gözdağı vermektir. Çünkü zaten asayiş bozulmuşsa, terör varsa, bu da en başta sayın "güvenlik güçleri" sayesinde. Kürdistan'da aşiret kavgası yaratılanlar, halkı birbirine düşürenler ve aşiret kavgalarına, kar davalarına sevirici kalanlar yıllardan beri onlardır. Böylece Kürtleri oyalamaş oluyorlar..

Zaten yıllardır ağalar Siverek'te, Kürdistan'ın başka birçok yerinde olduğu gibi çekiye besliyorlar, onlara cinayet işletiyorlar, fakir-fukarayı öldürtüp halka gözdağı veriyor ve haraç alıyorlardı. Pek sayın "güvenlik güçlerinin" bütün bunlara karşı kılı bile kıpırdanmıyordu. Ama şimdi işine siyasi motifler karıştı. Demirel ve militarist tayfası "bölücülük" edebiyatı yapıyorlar. Devletin gücünü göstermek lazın.. Kime? Tabii yine yoksul Kürt halkına.

Aslında Apocular bu terör işinde yalnızca bir araç olarak kullanılıyorlar. Besbelli Kürt köylülerinin ve emekli Kürt halkının kurtuluşu bu tür bireysel terör yöntemleriyle, aşiret çatışmalarıyla olmaz. Ama karanlık güçler bir yandan terörü kızıştırıp anaerşi yaratırken, diğer yandan da yine Apocuların marifetlerini bahane yapıp Kürt halkına ve gerçekten devrinci güçlerine saldırma için ortam oluştuyorlar.

HAKKARI'DE POLİS POLİSİ VURDU

Sıkıyönetim ilanından sonra Hakkari'de polis iyice yüreklendi. Sokakların jandarma denetimine girmesinden yararlanarak, kafayı çektikten sonra sokağa çıkıyor ve Kürt halkına, canlarının istediği gibi haykırarak, ana-avrat küfrediyorlar. Bu orlar için bir eylemceye, spora dönüştü.

Geçenlerde bir polis yine böylesine, meydana ortasında Kürt halkına ağzı dolusu küfürler yağdırırken, yanındaki Kürt asılı bir başka polis dayanarak tabancasını çekti ve onu bir kurşunla yere serdi. Olay Hakkari'de bomba etkisi yaptı ama basında gizlendi. Yurtsever polis ise karakolda cana-

varca bir işkenceden geçirildi. Ve tutuklandı. Onunla birlikte Pol-Der üyesi olup Hakkari'ye sürülmüş diğer birkaç polis daha ağır biçimde faşist polisler tarafından dövüldüler.

BİNGÖL'DE: "KARILARINIZI SATIN SILAN ALIN"

Kürdistan'ın Bingöl ilinde de sıkıyönetim, komando ve polis zulmünü ağırlaştırarak devam ediyor. Sıkıyönetim tutuklevleri, işkencehaneler halktan insanlarla, köylüler ve aydınlarla dolup taşıyor.

Sözde mahkum yakalamak için, 1.Ağustos 1979'da, jandarma yüzbaşısı Durmuş Kıvrakın komutasındaki 300 kişilik birlik Gökdere (Miyelan) bucağını ve yedi çevre köyünü bastı. Jandarma bu köylerde çocuk-kadın, yaşlı-geç yaşlıyı yapmaksızın tüm köy halkını silaha dayatmaya geçirdi. Onlara, "Allahsız pis Kürtler, kökünüzü kazıyacağız!" dedi. Yalın ayak dikenler üstüne dolatırıldılar. Askerler köylülerin sırtına binip gezdiler.

"Ya mahkumları bulun, ya da kökünüzü getiriniz!" dediler.

Bir köylü mahkumların uzun zamandır köye uğramadıklarını, silahlı olduklarını, onları yakalamanın kendileri için güç olduğunu söyleyince Yüzbaşı şöyle haykırdı:

"Siz de ne yapın yapın, karılarınızı satın, silah alın; mahkumları bana getirin!"

12 Ağustos'ta faşist MHP'li Bingöl belediye başkanının öldürülmesi halk üzerindeki terörü kat kat arttırdı. Bu olay nedeniyle Gökdere ve köyleri basılarak 24 köylü gözaltına alındı ve ağır işkenceden geçirildiler. Köylüler korkularından rapor almak için doktora bile başvuramıyorlar. Kendi yakınlarının niçin tutuklandığını sormaya gidemiyorlar bile tutuklanıyor.

İSLAHİYE'DEKİ KATLIM

Yoksul Kürt emekçileri on yıllardır bir ekmeğe parası için güney sınırındaki mayınlı topraklarda can verir, mayın patlamalarıyla parçalanır, sakatlanır veya jandarma kurşunuyla ölürler. Bunlar genellikle sırt hamallarıdır, ağa kişilerin, kaçakçılık kodemalarının hesabına iş görürler. Sırtlarında 60-70 kiloluk yükleri sınırın o yanından bu yanına taşırlar. Topraksız ve işsiz oldukları için böylece karınlarını doyururlar.

Kimse kaçakçı ağalarına, silahla ve eroinin arkasındaki büyük "iş adamları" na bir şey demiyor, bunlara dokunulmuyor bile. Bunların devlet katında, hükümetlerde parmağı bile var. Örneğin şu ünlü vurguncuların politikadaki temsilcisi Demirel'in yeğeni Yahya, İsviçre'ye kurulmuş döviz karaborsacılığını yönetiyor. Ama o ve benzerleri zengin, itibarlı kişilerdir. Kaçakçı denince, hudut-ta can pahasına gidip gelen o fukara sırt hamalları gösteriliyor.

Sınırdan jandarma subaylığı yapıp kısa sürede milyonları istif edenlerden biri de İslahiye Seyyar jandarma komandanı Binbaşı Abdullah Demiral oldu. Bu binbaşı kaçakçı ağalarıyla da anlaşarak sınırdan geçişlerden büyük rüşvetler aldı. Onun çevirdiği işler kısa sürede herkesçe duyuldu, üst mercilere şikayetler oldu ve hakkında birçok dosya açıldı güya. Ama binbaşı da işine devam etti. Derken bundan bir süre önce, herhalde hakkındaki bunca şikayeti haksız (!) göstermek ve kendisini temiz çıkarmak (!) için olacak ki, bu binbaşı, dehşet verici tir oyun düzenledi. Kendisine bağlı jandarmalarla köylere haber salıp dileyen sırt hamallının gelip sınırdan geçmesini söyledi. Binbaşının bu işi para karşılığı yaptığını bilen yoksul köylüler haberi doğal karşıladılar ve bundan yararlanmak için söylenen günde toplanıp yürüdüler. Ama yüzlerce kişilik sırt hamalları kafillesi sınıra tam yaklaştığı bir sırada kendilerine dört yandan, her de ihtar bile yapılmaksızın ateşe açıldı. Bir kısım orada yere serildi, bir kısmı çalılıklara sığındı. Çalılıklar ise ateşe verildi. Hamallar silahsızdılar. Bir kısmı kurşunlara hedef olarak, bir kısmı çalılıkta kavruarak can verdiler.

ECEVİT KİMİ KANDIRIYOR

Başbakan Ecevit'in İsveç radyosuna verdiği demeci 9 Ekim tarihli Almanya baskılı "Milliyet" gazetesinde okuduk. Aslında demeci o kadar ilginç bir yanı yoktu. Çünkü, tüm sömürgeciler, burjuvalar halkın dikkatini dağıtmak, halka yanlış hedefler göstermek için sayın şöven Ecevit'in verdiği bu tür demeciler verirler, nutuklar atarlar ve halkı aldatmaya çalışırlar.

Söz konusu olan demecide şöven Ecevit şöyle diyor: "Türkiye'ye Ortadoğu'da başka bazı ülkelerdeki tertiplerden şüpheleniyor. Anlaşılacağı gibi, Bay şöven bu tertiplerle, İran ve Irak'ta sürmekte olan Kürt halkının silahlı mücadelesini kastediyor.

Tabii bu hareketin bir gün Türkiye işgalindeki Kürdistan parçasına da sıçramasından korkan şövenler, tipki Ecevit gibi çılgınlardan ataktan kendini alamıyorlar.

Onlar çılgınlık kopardıkça, halk kitlelerinde onların yalanlarını daha açık görüyor. Bakan, koskoca bir ülkenin Başbakanı ne diyor halkın hedefini şaşkırtmak için; "... Faşist arkçılıktan soldaki arkçılığın hiçbir farkı yoktur." Pes doğrusu sayın şöven Başbakan.. "sol arkçılık" diye bir şey de sizden duymuyoruz. Solun yaptığı "arkçılık" değil, enekçileri, ezilenleri savunmaktır. Onlara kurultuşun yolunu göstermektir. Bu kadarmın her halde bilmeyi değilsiniz. Ama yine de yalana başvurmak mecburiyetinde kalıyorsunuz. Kim kü sizin yaşamanız yalan, sömürü, zulümle bağlıdır. "Ortadoğu'da petrol çıktığından beri bazı çıkar çevreler, Ortadoğu'yu bölme hem de Ortadoğu ülkelerinin birbirini kendi içinde bölme çabaları içindedirler. Bu çok açık bir gerçektir." diye devam eden şöven Ecevit aslında "çok açık bir gerçeği" tam ters çeviriyor. Petrolü ve diğer yer altı, yer üstü zenginlik kaynakları yüzünden parçalanmış bir ülke varsa o da Kürdistan'dır. Bu nu, şöven Ecevit'in dedeleri, emperyalistlerle birlikte gerçekleştirdiler. Ve şöven Ecevit: hiç telaşlanmayın, Türkiye bölünmez bölünmesede gerçek olan sudur: Kürt halkı ve Türk halkı güç birliği yaparak sizin sonunuzu getirecektir. Özgürce, sömürsüz bir toplum kuracaklardır. Bundan hiç şüpheleniz olmasın!

Sıkıyıkta, iflah olmaz Kemalizm sığırarak "Atatürk milliyetçiliği de hiç bir zaman ırk ayrımını mezhep ayrımını gözetmemiştir." diyen Ecevit, Lozan antlaşmalarını, 1925 ten 1977 ye kadar Kürt halkının uğradığı katliamları, Kürdistan'da ki ırkçı Kemalizmin zulmünü, Kürt çocuklarının yabancı bir dille eğitme zorlanması gibi baskıları, halkın bilmediğini zan ediyor.

Ecevit, uyanan Kürt halkının Ulusal Demokratik mücadelesini ille de "yurtdışında bazı çevrelere" bağlamak istiyor. Ve "bazı güçler" den bahsediyor. Fakat hiçbir zaman da cesaret gösterip de bu güçlerin kimler olduğunu söylemiyor. Bu da onun yalancı olduğunu gösteriyor. Zaten bizler şöven Ecevit'in demecinde bahsettiği İsveç gezisinde yalan söylediğini görmüştük.

Şöven Başbakanın demeci şöyle bitiyor: "Türkiye ile ilgili olarak bölücü sloganları haykıran bazı küçük grupların Kıbrıslı Rumlarla birlikte olduklarını gözlerimize görürdüm. Bu da Türkiye'deki bu bölücü akımın ne gibi dış kaynaklardan kışkırtıldığını ortaya koymaktadır." kimdir acaba bu "Türkiye ile ilgili bölücü sloganları haykıran bazı küçük gruplar"? Bay şöven Başbakan! "Kürt" kelimesini ağzına almaktan bile korkuyorsunuz. Kürt halkının özgürlüğü için verdiği mücadeleyi, "bölücü akım" olarak niteleyip "dış kaynaklara" bağlamaya boşuna uğraşmayın. Dışarıdaki mücadelemiz, halkımızın mücadelesinin den kaynaklanmakta ve onun bir parçasıdır. Kıbrıslı Rum'lara gelince, onlarda aynı Kürtler gibi ırkçı hükümetinin tarafından ezilmektedirler. O insanlarımızın tarafında sızılmaktadırlar. O insanlarımızın tarafında sızılmaktadırlar. O insanlarımızın tarafında sızılmaktadırlar. O insanlarımızın tarafında sızılmaktadırlar.

Eğer Bay şöven Başbakan hatırlarsa İsveç'e gelince sık sık bahsettiği örnek gösterdiği İsveç Sosyal Demokrat Partisinin yayın organı "Aftonbladet" demegimizin başına yaptığı açıklamadaki soru ları büyük manşetler halinde yayınladı. Kürt halkından Kürdistan'dan uzun uzun bahsetti.

Acaba, Başbakan şöven Ecevit'in sık sık örnek gösterdiği İsveç Sosyal Demokrat Partisi mi Kürtleri kışkırtıyor? Türkiye'yi bölmek istiyor?

KONGRA AKSA'YÊ A 20-a

Bu nav guhdaneser û çavnehêriya perçeni mezin ji gelê Kurd li her çar parçên Kurdistanê; nemaze pêşengiyên şoreşger û pêşverû, û di nav guhdanesera dostên tevgera me, ya rizgarixwezaniş timanî û li pêşiya bir û baweriya giştî ya pêşverû û di nav dilgermiya xwendikarên me da Kongra 20 an AKSA li Frankfurt-Almaniyayê Federe di dema 24.8-26.8.1979 da pêkhat; di bin diruşma: Ji bo yekitiya Xwendikarên Kurdistan yê pêşverû DEMOKRAT û SOSYALIST li derveyê WELAT.

Kongra 20 an bi deqek rawestan ji bo berêzkirina Şehîdên Kurdistanê û şehîdên pêşveçûn û azadiyê li cihane giştî destpêkir. Bername, programa kar hate diyarkirin û Komita Birêvebarîna Kongrê hate halbijartin, û Kongrê karê xwe pêşvebar.

Di şeva inê 24.8.79 da semî nerek li ser: "Dirok, rewş û diwaroja tevgêra xwendekariya Kurdistan li derveyê Welat" çêbû.

Di roja 25.8.79 da xwendekar û karkerên Kurdistanê û bi sedan dostên gelê me di xwepêşandî'ke(demonstrasyonêke) mezin da civiyar. Hejmarê Xwepêşandanê gahiştê 2000 marovan. Xwepêşandanê deng

li Karbidestên Tehrane kirin bo seknamîna xûnrêjandîne.

Di dawiya Xwepêşandîna da gotina Komela Xwendokarên Kurdistanê li derveyê Welat (AKSA), gotina Federasyona Komelên karkerên Kurdistan li Elmanyayê Federalî (KOMKAR), gotina Komita Birêvebarîna Giştî ya xwendekarên elman li Frankfurt (ASTA), gotina yekitiya xwendekarên İranê (GİNIYA) û nameyê ji Dr.A.Qasimî Sekreterê Partiya Demokratî Kurdistan'a İranê hatin xwendin.

Televîzyona nawendî (merkezî) xwepêşandan nişanda û rojnâme ji li ser nîvîsand.

Di êvara wê rojêda şeveke çandîye mezin bi arîkariya KOMKAR çêbû û bi sedan Karker û xwendekar û dostên gelê Kurd îe peşdarbûn.

Roja yekşemê 26.8.79 peşdarên Kongrê kar berdawan kirin û dan û standin li ser biryarên Kongra 20 an û li ser Rêbas û Destûra Komelê bi fîrehi çêbûn.

Komita Birêvebarîna Giştî hate halbijartin û karê wê hate diyarkirin. Kongra 20 an spasî hemû xwendekarên demokrat û sosyalist kir, ku bi dilsozi û rûkûpêki xebat kirin ji bo cîwandina xwen-

dekarene pêşverû û yekitiyanan û spasî hemû rêxarav û marovên Kurd û dostên meyên heja kir, ku jêra nûnerên xwe rêkarin yan tîgîrîman û nameyên piştgartiyê jêra şandin. û her hawajî Profesore çand û zîmanê kurdi da zaningaha Leningradê da xebatê karê mezin Qanatê Kurdo, ku nameke piştgartiyê ji Kongrêra şand û jêra serketin û xwendekaranê hevxebat û hev girtî hêvi kir, yek ji wanajî helbîstvanê meyê niştî mamperverî sosyalist Cegerxûn ku nameke piştgartiya dirokî û helbîsteke zor giranbaha ji kongrêra şand, em bi nav dikin. Ji herdu xebatkarên meyê mezinra begdarên kongrê bîdrêjî çepîkan xîstîn.

Kongra 20 an da ser malê Komita Birêvebera Giştî, ku bi roleke çalak rabe ji bo yekitiya rêzên hemû xwendekarên pêşverû û ji bo hêmu hêz û kaninan tîxin xebatê bona tevgêra azadixweza gelê KURD.

-Biji ye itiya xwendekarên Kurdistan yê pêşverû, demokrat û sosyalist li derveyê Welat.

-Biji xebata gelê Kurd ji bo bîcîhanîna mafê Çarenûsî netewî.

-Mîran ji Impêryalistî û kewnepereştîyê ra.

-Biji hevgirtîna navmetewî.

A K S A

AGOSTINO NETO DI TELEVIZYONA SWÊD DA ÇÛ HEQIYA XWE PROXRAM SER KURDISTAN

Serokê Cûmhuriyeta Angola û serokê partiya karkeran a MPLA yê A. Neto li ê lîonê (Eyül) roja şêşemê li Moskova, di nexweşxana Sentral Klinikê de piştî emeliyeteke dijwar çû heqiya xwe. Neto pênî sali bû û ew di tevgêra şoreşgerî a cihane de serokêki bi nav î ceng bû.

Neto sala 1922 hate dinê û li paytextê Portekiz Lizbonê xwendina tîobê xelaskir. Neto bû endamê partiya Komunist a Portekiz. Ji na xwe bi tekoşina hîmberî kolonyalizma Portekiz'ê der baskir. Nebeyna salên 1952-62 an da li Portekiz gelek caran kete hepisê.

Di sala 1956 de gelek hêzên pêşverû û anti-kolonyalist. "Eniya Rizgariyê" (MPLA) saz kirin. Sala 1957 de Neto bû endamê MPLA ê û 1960 de bû serokê wê.

MPLA diji kolonyalizmê û herûsa ji diji wan rexistînan (örgüt) di bîngem'a (güdü) Emperyalizmêda, wek FNLA û UNITA tekoşin da.

Sazûmanê (sistêma) dinyayê a sosyalist û hemû hêzên din yê anti-emperyalist û pêşverû piştgartî ya MPLA ê kirin.

Bi marîna Neto tevgêra şoreşgerî a dinyayê lavelaki xwe yî şoreşger wandarkir. En tekoşina wî birtinin.

Sala çûyî rojnâmevarê elman Jirgen Roth, li Kurdistanê gerya û rewşa gelê Kurd partîyêke çapkir. û her şêsa bi navê "Li Kurdistanê hov" filmek ji amadekir.

Zivîstana çûyî, dema ku ew film di televizyona Almanya hat nişandayin, burjuvaziya tirk î rojnâmevarê wî bi gefgazi (şiddetle) di der ketin. Ev filmê han di bîst û şeşê lîonê ce di televizyona Swêd de ji hat nişandayin.

Televîzyona Swêd di şrovekirina (yorum) xwe de ser beşdarin û parevekirina Kurdistanê nabêyna çar welatan de (Türkiye, İran, Irak, Suriye) û çawa gelê Kurd zulm û tehdavê ji van dewletan dibîne, qisekir. Filmê zordêgî û hovitiya millîtarîzma

tirkê ku li Kurdistanê baskir, teşhir kir.

Di filmêda bi gelek gundiyanê kurd re reportaj hatî bû çêkirin. Gundîyanê kurd zulm û barbarîya ku ji ordiya tirkê dibînin diyardîkîrîn. Gundiki ji qetlîamêda sîmê li çiyê-çî diyardîkîr, ew newala ku ordiya tirkê, tîda bi deh-hezaran jînkal, zar û zêç kuştîbûn nişandîda.

Di sahneke filmê de ji komek zarên kurd ên dibîstêna pêşin bi xwestineke bîlind, xwendina bi zmanê xwe dixwastin.

Gundi ji destên axan gazîdarbûn. Esîrên koçer ji jîna xwe nerazibûn.

Peşmergea li çiyê ser tekoşina xwe diji ordiya Iraqê qisedîkîrîn.

STOCKHOLM SKANSTUL LİSESİNDE KÛRDİSTAN ÜZERİNE SEMİNER

Son zamanlarda Kürdistan soruna ilgi, dünya kamoyunda önemli bir ölçüde arttı. İskandinavya'da da çeşitli örgüt ve kurumlar Kürdistan ile ilgili eylem ve çalışmalarına yoğunlaştırdılar. Çok sayıda lise ve da-ha yüksek derecedeki okullar "Kürdistan günü" isimli seminerler düzenlediler. Seminerlere davet edilen öğrencimiz, dinleyicileri Kürdistan hakkında aydınlatmaya çalıştı.

En son Stockholm'de Skanstill lisesi son sınıf öğrencileri "Kürdistan günü" ve bunun için bir hafta süreyle Kürdistan'ı tanıtan bir sergi düzenlediler. Davet üzerine derneğimizin günde bir temsilci Kürdistan tarihi ve Kürdistan'daki sömürgeci baskılar üzerine geniş bilgi verdi. Ayrıca profesyonel fotoğrafçı Ann Eriksson'un Kürdistan'da çekmiş olduğu slayt resimleri ilgi ile izlendi. Seminerden sonra öğrenciler Kürdistan'daki sömürgeci baskıları lanetle yerek mücadelemizi desteklediklerini belirttiler.

TELGRAF

BAĞLANTISIZ ÜLKELER KONFERANSI HAVANA

Şah despotluğuna karşı verilen mücadelede Kürt halkıda yerini aldı ve İran'da demokrasinin kurulması için yiğitçe mücadele etti. Şimdi de Humeyni ulusal ve demokratik haklarını isteyen Kürt halkına karşı "kutsal savaş" çıkartkanlığı altında kitlesel olarak yok etme savaşına girişti.

Örgütünüzün bu kitlesel kalamları pro testo etmesini diliyoruz.

İsveç Kürt İşçi Derneği

SIN`ET Û ÇAND

70. Saliya Qanatê Kurdo

Mamoste Mezin Qanatê Kurdo bû 70 salî. Li ser jina wi ulmdarê kurd Heciyê Cndî li rojnâmeye "Rya Teze" de meqelek nivîsand. Em ji ji wi meqelê çend perçe ji we xwendewanên heja re pêşkêş dikin.

Qanatê tîfal 1918-a olka Qersê ji gundê dê û bavê xwe-Susizê ciguhasti dibê. Gundîê Susizê tevi ermenî û êzdiê wê olkê, berê xwe didane Ermenîstana rohlâtê. Malbavare Qanat bar dikin diçine gundê Korblaxê (nhaşên kani li nehîya Aragasê). Paşê sebebiya xelavê ji wêderê ji koç dikin, berê xwe didane Gurstanê-bajare Tiflisê. Li wêderê çendeki şûnda bavê Qanat dimare. Qanat evê carê li cem kurapê xwe-Reşide Osman dimine. Lê ew li wêderê ji nasekine. Bextê mezin, sala 1928a Kommerkeziya PKE (Partiya Komînist a Ermenîstana) 3 xortêd kurd, ji wana yek ji Qanat ji Êrevanê berbi Lenîngradê verê dake, weki li wi bajarida tevi zarêd mletêd çûk xwendina xwe dümayi bikin. A hema ji ewê salê ji nava emrê ewi xortida rêke teze vedibe. Qanatê ewqas zelûli diti û kişandi nêa li bajarê Lenîngradê, ew ji bona xwendin-hînbûnê, gelo xewn nibû? Lê ne xêr, heqîê ji ew xewna şeva nebû...

Doktorê ulmed filolojîê Q. Kurdo, çawa zman zan, gelek problêmêd zmanê kurdî dane enene kirinê. Besa xeberê pîrsed fonêtikaê, banga, morfologiaê, navêd heyinê, guhastina nava

ser cisna, komêd fêla, wext û afrandina fêla, fêlêd afrandî, fêlnîşa bernava sintaksi sê, şûpêd cumla, rastnvisandinê û êd dinê.

Ulmdar xebatêd xwe bi du zmana dinlvisê ûrîsi û kurdî. Awa, em çend pirtûkêd (ktêb) wiya bir binin êd bi rûsi: "Gramatika zmanê kurdî" (Moskva 1957), "Kurd" (Moskva 1957), "Zmanê Kurdî" (Mosva 1961), "Gramatika zmanê kurdî ser qnâtêd kurmancî û soranî" (Moskva, 1978) û êd dinê. Usa ji pirtûkêd wi bi zmanê kurdî çap bûne, çawa "Gramatika zmanê kurmancî" ya kurt bona deraxanêd III - VIII (Êrevan - 1970) û gelekêd dinê.

Doktor Q. Kurdo, cuda goti, di dereca xebememada (ferhengada) xebateke gelekî kêrhati kariye. Awa hema em bîr binin, xeberne ma wiye bi herfê latîni ya bi navê "ferhengê kurdi-rûsi" (Moskva, 1960). Ev xebernema pîr xebere (34.000). Bona hînbûna zmanê ûrîsi ronayiditîneke xebateke usayê qametli zef ferz bû. Pêra ji sedî zêde mgalêd hobêlyare granbaha derheqa lêgerina pîrsêd zmanê, bedewnvisarê, etnografîaê, terîqê, zargotîne, kritikaêda hatine çap kirinê.

Xebata serwêrê kabinêd Qanat Kurdoêv, çu da goti, di dereca hazîrkirina kadrêd kurdzaniyêe cahîlda ji gelekî tê ber çava. Hobêlyare me heta nêa wekê bist(20) kaniida - têt ulmê filolojîê, ulmê terîqê, etnografîaê hazîrkirine. Serwêrî li disertasiyaê wana kariye û pêra ji bûye Oponêntê disertasiyaê geleka. Gerekê usa ji bê nişandayîne, weki ewi xênjî aspirantêd welatê me, aspirantêd ji welatê me der hazîrkirine.

Lê roja iro ji gava em bi dilekî beristan 70-saliya Qanatê Kurdo (Kurdoêv) bi hizkîran didane kîvskîranê, wi pîrsawitîê kîltûra omaeta mera-tumbarekkîran-pîrozkîranê-ra tevayî, her terê dixwêzin, weki qelena wiye adaç tu cara xwe xehese ka westandin çiyê ka sekinadînin çiyê.

LÊNIN Û ZARO

Li Yekitiya Sovyetistana Sosyalîst bi navê "Lênin û Zaro" pirtûkek bi zmanê kurdî bona zarê hatîye çapkirin. Em ji çirokeki ja vê pirtûkê pêşkêşî zarên kurdî dikin.

* VASKA *

V. I. Lenin bona hîneki rehetbe (hesanbe) hatabû mala me mêvani. Carekê wexta ew bagê (baxê) meda digeriya, ji Lyolya qîza min pîrsî - Pişika te heye?

-Heye navê wi Vaskaye. Em jêra dibêjin Va sîlî Ivanoviç... Wiyaye va!- Lyolyaê got û gavê mezin nişan daê, ê ku giran, hemê xwe ji aspêjxanê derdiket.

Kergê wi bawarke temam reş bû. Tenê singê wi mina qelêtkêkê sipî bû, lepê wi ji sipî bûn, mina pepûşa, û serê poçka wi ji sapîdî kir.

-Çi gîvrekî qureye!- V. I. Lenin bilind got -Bawarke gelekî ji tembele.

-Çi dibêji V. I., - Liyolya çî piştê gavê xweyî hizkîrî, - ew hela mişka didêda.

-De ew idi borce (deynê) wiye... hela em binahêrin kanê ew dikare fena bike.

Û V. I. pişik lez hîlda destê xwe, suê wi xîdîk kir, tepelîka wi xurand, ew timarkîr, ew yek Veska xwaş hat, ewi nerm tîlye V. I. Lenin gest, xwe avite ser piştê, lepê xweyê paşin bakîrin.

-Wey lê mala te neketî, çî listîkhîza!

Ca em binahêrin tu çawa bannidî!- V. I. got Ewî pişik dani erdê û wê lezê destê xwe ber wi kurne xeleq - Banzde! Banzde!... Vaska Vag ka, de bannde!

Pişikê xwe şaşkîr. Lê V. I. destê xweyê xeleqîrî diha nezîkî devrue Vasîlî Ivanoviç dikîr.

-De bannde!- û ewi hêdîka pişik para defda pêra pêra tîlîê xwe kirne hev û disa destê xwe ber wi kurne xeleq.

Pişik bê hewas ji ciê xwe rabû, piştê xwe quskar û qey bêjn qencîkê hînekara dîke bêgure ser destê V. I. ra bannde. V. I. disa bi lez destê xwe dani ber wi Vasênka diha bi hewas û lez careke dinê ji bannde, lê destê V. I. e xeleqîrî disa pêşiya wi bûn. Pişikê diha zef diha zû bannidî û agirî gelski bi sent farqaskîr. Poçka xwe bakîr û de gîdî, bireve, kete bin pêpelîngê û ji wîro ji bi delkî dîna xwe dida me.

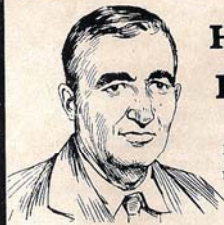
-Ax tu xelxalokê heram, ax qaçax!- V. I. digot - Zehlê te çû, arê?

Reviyî!... Eferim tera! Te pak bannde! Tu ê yekî bi aqîbî... Lyolya çî hane şîrî badêda. Ew hêjayî teştêke miraniyê!

Lyolya revî çû aspêjxane. Tebaxê şîrê gîrnê û nane pinpoxî ani dani berşemîke.

Pişikê dorê xwe niherî, ji bin pêpelîngê derket û bi mire-mîr dest bi xwarîna xwe kir.

Vladîmîr Ilyîç peyê wi dida:- Eferim, Vag ka, emê te hînkîn, weki ser kursîra ji bannidî.

HEVPEYVIN BI MAMOSTE YÊ MEZIN HECIYÊ CINDI RA

Du hevalên me di gera xwe yê Yekitiya Sovyetistana da li Eriwanê Heciyê Cndî ziyaret kir û pêra hevpeyvînek çêkar. Em vê hevpeyvî nê pêşkêşî xwendewanê xwe dikin.

-Mamosteyê mezin, tu dikarî xwe mîna bîdî nasîrîne?

-Ez ji aliyê Qersê (Kars) ji Yemênşayîrê me. Dê û bawê min gundî bûne. Em sala 1918 ji gundê xwe çîşîhiştî bûne. Di vi salê da diya min, xuşka min û bavê min ji ber nexweşîya Tifoyê miran. Xuşka min ji ser zar mir, bona ku dixort tîne bû. Ez û birayê min êtim man û paşê ji birayê min di şerê Germ (Şerê Wetenîya Mezin) da mir û ez di vi salê 1919 da li êtimxane man. Di êtimxanê da min zîmanê ermenîya xwend û debîstana ortê di sala 1929 da xelas kir. Paşê ji min li Elegezê (Alagöz) mamostetî kir. Paşê min universitê xwend û di mektaba teknikerî da bi zmanê Kurdî derz da. Di vi wexte da min li rojnâme Kurdî ya RÛYA TEZE da ji kar dikîr.

Ez naha li ser folklorê Kurdî dixort profesoriim.

Du Qizên min ulmdarî. Yek Fêrice Hacı Cevarî kandidat profesorê (aday profesör), ya din Nura Hacı Cevarî ulmdarê muzîkî ye. Her sê dinê ji xwendina bilind xelas kirine.

-Mamosteyê mezin, tu dikarî li ser xebata xwe ji mîna çend gotinan bibê ji?

-Wextê ez sala 1929 da çûm gundê Qundax sazê, min ji vi çaxê da zargotîna berhev

kir û kurdî hin bûm.

Di sala 1936-a ez î Eîninê Ewdal me kî-têba "folklorê Kurmanca" derxist. Min di sala 1941 da "Ker û Qulkê Sîlêmanê Sîlî-Vî" derxist. Paşê "Memê Zîne", "Rûstênê Zal", "Klemêd Cmaeta Kurdayê Lîrîkîê" û "HeKyata Cmaeta Kurda" 3 dîvan derxist.

Ya 4. û 5. ji hazîre, vê 1980 da derkeve. Ez naha li ser "Kela dîmdîm" dixebîtim. Naha min 35 hezar "neselok û xeberokê Kurdî" hazîr kariye.

-Xebata nivîskarên Kurdî li Sovyetistana çawa yê, Sovyet çawa alîkarîya we dîke?

-Nivîsarên başê Kurdî Bîreb Şemo, Eîninê Ewdal, Casimê Celîl, Qanatê Kurdo, Vezîrê Nedîrî, Cerdoyê Jencu, û Ez bûm. Me ji wana dest pêkir. Me tercûma kir. Seksiyona nivîskarên Kurdî hebû ev seroke yî bûm.

Di sala 1934 hevevat (Kurultay) ya nivîskarên Sovyetî ya pêşîn li moskow bû, ez delagata Kurdî bûm. Ewa tîştêk mezin bû. Serkerîya hevevatê ji nivîskar Maksîm Gorîki dikîr.

Ez ji sala 1930 neta 1967 seroke seksiyona nivîskarê Kurdî bûm.

Wana temam saya Yekitiya Sovyetiyê bû. Pêrar Ordên (medala bilind) Dostîya Cemaata di pîrozî ya 70 saliyê min da dan min

larına verilen büyük ücret ve imtiyazlara çerçeleniyorlardı. Kasacası şahın ve bürokratların iktidarını, iyici gelişip, palazlanmak için ellerine almak istiyorlardı. "Milli cephe" dediği sağ kanadın liberal burjuvaları (Bazergen, Bahtiyar, Sencabi) radikal kanattaki Musaddık'ın demokratik taleplerine yanaşmıyor. Şahın "sembolik" olarak kalmasını fevkalte iktidarının zayıflatılmasını istiyorlardı. Şah'ın yıkılacağı son günlerde bile Sencabi şah tarafından Humeyni ile anlaşmak üzere Fransaya gönderildi. Bu görüşme -den sonra Humeyni'nin "şah gidecek" şeklindeki kesin kararlılığını öğrenince yıkılacağı bilirdiği şah'ın başbakanlığını kabul etmedi. Neticede kabak Bahtiyar'ın kafasındaki patladı, soluğu yurt dışına aldı. Sekiz-yüz işçi çalıştıran fabrikatör Bazergen'ın, Fransız parfümerilerinin İran'daki dağıtıcısı Sencabi'nin muhalefeti ne ola bildirdiği zaten. Bu adamların kalkıpta emperyalizme zest çekecek halleri de yok. Devrime halk rahat etsin diye de katılmadılar. Bu yüzden vaziyete gerici güçler hakim oluncaya kadar da epey ter döktüler.

Şahlık monarşisine karşı kararlı ve uzlaşmaz bir mücadele yürüten Ayatullahlar ve dini liderleri belirtmek gerekir. Ak devrimden önce sine kadar belli bir siyasi ve ekonomik ayrıcalıklara sahip dini liderler bu "devrim" ile eski ayrıcalıkları durumlarını kaybettiler. Dinin köklü bir kurum olduğu İran'da dini liderlerin "Moghufe" diye adlandırılan halkın hibe ettiği emlak (ev, bahçe, arsa v.s.) mallarının dağıtım ile ilgili yönetimi ellerinde bulundurmaları, dini kurumların Ekonomik ve sosyal hayattaki gücü ve etkinliğini arttırdı. Bu yüzden dini liderler halk ile sıkı bir kaynaşma içinde idiler. Ayrıca dini kurumlar amaçlarına uygun dini eğitim veren okulları da finanse ediyorlardı. Ak devrim ile şah bu kurumları kaldırarak, gelirlerini kendisi ve adamlarının ceplerine indiren "hibe kurumları" oluşturdu. Kutsal yerlere halkın yaptığı yatırımları ise Şah'ın görevlileri alarak "Pehlevi fonu" na yatırdılar.

BURJUVAZİ MEMNUN MU ?

Bu da tapkı anti-şah oluşu gibi hen evet hem de hayırdır.

Şah'ın yıkılışı ile İran'daki bunalım ve iktidarsızlık burjuvaziye elbette rahatsız ediyor. Sol her ne kadar zayıf ve dağınmakta olsa, toparlanıp kitleler arasında büyük destek sağlayabilir, ulusal talepler ile liberallerin hiçte memnun olmayacağı bir aşamaya varabilir. Ordu dağılmıştı, seyyis birlik ordunun sadece yüzbin silah altın -daydı. Bu sırada Humeyni'nin devrim komiteleri vaziyeti kurtarmaya yetiyordu. Ayrıca kararlı anti-şah Humeyni ülkenin en yetmiş evlatlarına dahi CIA, SAVAK ajanı dağassını vurdumu bu, dünya demokratik güçlerini yanılmaya, İran halkını provokasyonlara getirmeye yetiyordu.

Ayatollahlar, ülke yönetimini ellerine almak için köhnemiş bir ideolojiye sarıldılar. Bu elbette burjuvaziye rahatsız edecek tir ve ediyordu. Ama en programlı ve planlı burjuvazidir. Dini liderler giderek etkinliklerini yitireceklerdir. Şimdiki burjuva zinin ekonomik iktidarı, Ayatollahların ise siyasi iktidarı vardır. Ama bu çelişki ekonomik temel in zaferi ile sonuçlanacaktır.

DEVRİMCİ MÜCADELE GEREKLİ

İran'daki yeni iktidarın başkalarına ancak geniş halk yığınlarının çıkarlarını savunarak tespit edilmiş bir program etrafındaki örgütlü bir mücadele son verecektir. Emperyalizme bağımlı ülkelerde burjuvazide ciddi reformlar beklemek halkı aldatmaktan, burjuvaziye zaman kazandırmaktan başka bir işe yaramaz. Burjuvazi ve köhnemiş ortaçağ zihniyetli Ayatollahların iktidar mücadelesi süre dursun, sosyalistler iktidara burjuvazinin bütün manevralarını despire ederek inatla yürümeli idirler. Sosyalistler yapacakları bütün ittifaklarda sosyalist olduklarını asla unutmasın zorundadırlar. Herşey evet ittifakçılığı hakim sınıflara kuyrukçuluktan, teslimiyetten başka birşey değildir. Sosyalistlerin halktan saklayacak şeyleri yoktur, sonra hakim sınıflar sosyalistleri iyi tanıdırlar için hiç umulmadık anda kan aktırmaktan çekinmezler.

Bu gün Humeyni'yi "düzeltmek" çabaları halkı oyalamak, aldatmaktan başka birşey değildir. Kurtuluş ancak iktidarele tespit edilmiş demokratik bir cephe ile mümkündür. İran bu gün böyle bir birlik arıyor.

VAHİT BAŞARAN'I KAYBETTİK

Halkımızın yurtsever evladı Vahit Başaran'ı bir trafik kazası neticesinde eşi ile birlikte kaybettik. Vahit Başaran halkımızın ulusal demokratik mücadelesinde yılmadan ön saflarda yer aldı. Başaran devrimci çalışmalarından dolayı çevresinde saygı uyandıran yiğit bir yoldaşımızdır. Ölümü yurtsever ve sosyalistler arasında büyük bir üzüntü yarattı. Anslı yaşayacaktır.

KONGRA KOMELA ME

Dümanika r.l. sazumana leşkəri pêk aniye, û bona mehkumkarına we di nezera cihanê û Swêd de. 3- Bona pirozkırına Koma Miletan, bî sedema sala zara a Netewai, û bo daxwazi ya protestkırına zordariya dew letên kolonyalist (Türkiye İran, Irak, Sûriye) yên ku zarên kurd ji zman û çanda xwe mehrûm dikan. -Di kongrê da serokê komele lî la ser rewşa Kurdistanê berda. Xeberdana wi bî kurti ûsa bû: Brano!

Tekoşina gelê me a diji emperyalizmê, kolonyalizmê faşizmê û kevnepereştiyê roj bî roj pêşve diçe û mezzan dabe. Hêzên faşist jî blandûn û firebûna ve tevgerê par dîtirsın. Ev lî her çareyi digerin ku ve tekoşinê vemîrinin. Bona ve yekê ew hemû metodên nemirovi û hov bî ker tînin. Lî Kurdistanê zûm û zordesti idi bûye jina robro.

CHP, a ku peşiyê weed û guman da gel û bî piştgirtî ya gel karin (iktidar) girt destê xwe, paşê jî ew weed û gumanên ku dabû gel zû ji jî bîrkir û zordestiyanê sori (ekonomik) û siyasi lî ser gel zêdetîrkir. Ango jî hukûmeta MC paşde nems.

Hukumeta Ecevit bî navê "demokrasiya azadivan" (Şagürlükü demokrasi) sazûmana leşkəri ilam kir. Bî ve yekê sazûmanekî militarist, lî herderî nexasî lî welatê me-Kurdistanê, terör û zor-

destiyên lî ser hêzên pêşveru û welatparêz pêkani. Provokasyonên ku iro lî Kurdistanê tîn kirin, planên ku bî rejîma Xumeyni a paşveru ra û bî rejîma beesi a faşîstra ser qetalkırına gelê me têne amadekırın, rind nişandide kû ev hukumeta dijî mine gelê meye. Paştî peyman û hevte karkırinên bî emperyalizmêra barên gran ketne ser piştî gelê zehmet kêş. Eva jî baş eşkere dîke ku ev hukumeta han dijî mine gelê zehmetkêşe. Brano!

Gelê me iro dî rojên parteng û dijwarde diji gedatî (yoksulluk), zulm û zordesti sere xwe haldaye diçe. Lî aliki kolonyalistên gredayî emperyalizmê, lî aliyê din jî axa û begên kû bradostiyê wanra dikan, xwina gelê me dimajin, dişêlinin û talan dikan.

Bese idi, divê dawiya zulm û zordestiye xunmijiyê bê. Divê em agirê tekoşinê gur bîkin û divê em şerbi-kan ta ku gelê me jî minna gelê din bibe xwediyê azadi û serxebuna xwe. Bona tekoşina gelê me bî gihişê serfiraziye divê ku hemû hêzên demokret, welatparêz û sosyalist yekitiyekî pêkbinin. Gelê me ancax bî wî awai iskare azad bê.

Bijî tevgêra gelê me a netewai û demokratik **MESAJA KOMKAR** Geli endarên cıvına EİTİ! Em bî navê Federasyona Ko-

melên Karkerên Kurdistan li Almanyaya Federal-KOMKAR, serfiraziye bo kangra we daxwazın û slaven jidil bonawe hemu braên karker û xwendewan daşının.

Di nabeyna van çend salên paşinde, tekoşina Karkerên Kurdistanê lî derweyi welat, bî rewşeke demokratik û bî gavên fireh pêşve çûy. Hema hema lî her welatê Avrupaê dî Komelên demokratik-gırsi (kitlessel) de lî hev dıciwin. Rêzûbûn û xe bata hevdesazi (örgütsel), lî aliki jî, diji talankırın û çêlandina welatê me-Kurdistanê, ku jî aliyê sazûmanê kolonyalist pêktê, û diji politika wan a rasist-goven ku zordari û tehdaye lî gelê me dîke, iro mera buye wezifeke gring û dıviyahiyekî (zorunluluk) mezin.

Bî ve bir û baweriyê, em, heyecana protestoya we diji Ecevit xwebrçiniştin û daxuyaniya we diji sazûmana leşkəri (sıkıyönetim) hundurê xwe de xwedî dikan û gavên druvdıyî (benzer) lî Elmanya Federal davêjin.

Em bawer dikan, ku emê bî tevayî hemû pındam (engel) û dijwariyên hemberî tekoşina lî derweyi welat û hemberî tevgêra meya cıvan baweriyênin.

- BIJİ TEKOŞINA GELÊ KURDISTANÊ A NETEWAT Î DEMOKRATİK !
- BIJİ YEKİTİYA KARKERAN, BFRATIYA GELAN !
- BIJİ KOMELA KARKERÊN KURDISTAN Lİ SWED, BIJİ KOMKAR !

Bu halı kim temizleyecek?

Protesto ediyoruz : Biz içimizdeki böcücülerle uğraşırken ZDF "Kürtçülük" emellerine alet oluyor

PES: Alman TV'si "Kürdistan" kurdu

HÜRRİYET TÜRK YE KÜRT HALKI ARASINDA DÜŞMANLIK YARATMAYA ÇALIŞIYOR

Sömürgeciler "Kürt" lafını duyunca öçü görmüşe döngüyorlar ve hemen şarlatanlıklarına başlıyorlar. Yukarıdaki büyük manşet burjuva gazetesi "Hürriyet" ten kesilmiştir. Alman Televizyonunun Kürdistan üzerindeki gösterdiği bir programdan sonra Türk burjuvazisi küblere biniyor ve "onların Kürt folklori diye tanıttıkları", "küçük türk yavrularına "Kürtçe" şarkılar söylentildi" gibi sözlerle şarlatanlıklarına devam ederken hem iki halkın arasına düşmanlık tohumlarını saçmaya çalışıyor, hemde Kürt halkına inkara çalışıyor. Boşuna uğraşmayın beyler! Kürt halkı ve Kürdistan vardır! İktimizi sizler

sömürgeleştirdiniz ve halkımızın kanını emiyorsunuz. Kürt halkı ile Türk halkında kardeşlik. Onların aresına işinize yarayan nifakları ko kamayacaksınız. Türk halkında, Kürt halkında artık uyanmakta ve siz sömürgecilerin nezarını birlikte kazandıracır. Bundan hiç şüpheleniz olmasın. Alman televizyonunun hesapları ne olursa olsun bir gerçek dile getirilmiştir. Kürt halkı ile ilgili programlara hemen hemen dünyanın her ülkesinde rastlamak mümkündür. Tabii Türkiye hariç. Elbet, tüm bunları siz de çok iyi biliyorsunuz. Fakat, halkı aldatmak, birbirine düşürmek hesabınıza geliyor. Ama sonunuz yakındır beyler! Artık emekçi kitleler herşey yi yutmuyor.

SÖMÜRGEÇİLERE YENİ BİR SAMAR...

Baştarafı 1.s. den önce halka yaptığı çağırıda şöyle diyor: "Para babalarının, ağalarının, karaborsacılarının, stokçularının, arsa süpekülatörlerinin sömürüsüne baskı ve zulmüne dayanamayan; şimdiye kadar hiçbir Belediye Başkan döneminde yoli, su, elektrik, kanalizasyon v.b. imkanlardan yararlanamayan, emekçi halkımızın isteği üzerine aday oldum. Bir avuç çıkarılma, vurguncunun, sömürücünün yahufta onların yanında yer alanların halka değil, sadece kendilerine ve yakınlarına hileli yollarla kazanca sağlanmaktan başka bir iş yapamayacaklarını halkımız artık çok iyi biliyor ve görüyor. Ne kenar mahallelerin yoli, su, elektrik ve kanalizasyon sorunlarına adlice eğildiler, ne de tonlarca gıda ve diğer ihtiyaç mallarını stok ederek, halkımızı aç ve perişan burremak isteyen kara borsacı ve stokçularla müca dele etmediler. Zaten etmez ve edemezlerdi. Çünkü; şimdiye kadar onları stokçular talancuları, vurguncular ve sömürücüler Belediye Başkanlığı koltuğuna oturturdular." Sömürgeciler halkımızın bu başarısını elbette sindirmeyecek ve bu kazanımı getirecek botaj ve benzeri yollarla yıkmaya çalışacaktır. Ama mücalemiz durmayacak, zafer halkımızın olacaktır. Orhan Alpaslan yeni ve zorlu görevinde başarılarıdır, kendisinin ve Ağrı halkının yanında olduğumuz budur.

Cmeta Xwera

(Şorışa fêvraleye(sıbate) 1979-a Iranêda)

Hedamî iro text-tacê dewra
Hatîbû danîq,
Nîrê neheqîc, qûltîe, hêsiyîc.
Ber zerpa wede, ber sebra xelqê
Hûr xaş bû, şikest
Û bû biranin...

Biranina tel, dilşewateke kel !
Destda me çî dit? !
Xêncî qetîl zulmê,
Xêncî şûrê şî derba kulmê,
Tîştêkî dan hebû ?
Gelo emekêk, yanê komekêk,
Gîllîkî bêgêlp, fîkrêkê bêtêlp,
Li dewr zemana,
Gelo tîştêkî qenc, tîştêkî remê
Bîr binin emê ?...

Hebûye, ku bê bir ?
Mîqim me qîr bûye û mîqim me sir,
Qeyd bûye, kelemçe, hebs bûye û zincîr,
Ser ustûbî me nîr,
Dîlê meda tîr,
Xwe jî bêşerm, bêşaf, bêgar !
Kena qetîl-qanê û marînxanê !
Cîmeta minra
Herge heval bûye, perê,
Herge peri bûye, esê ye terê,
Herge bu bûye ew, ye zîvîstanê,
Ewr bûye, esil ye teyrök, tofanê.

Na, cîmeta min.
Û herge naha heyî, dijîi, borcîdarê kweyi,
Têk borcîdarê xwe !
Piş xwe binhêre :
Şah bûye, sultan bûye
Yanê xelîf bûye, pêşewatîê te ?..

Heta iro jî, iro jî, iro
Xwestina teva marîna teye
Mîna gurê peraniye ûc
Çavê teva kirîna teye...

Nîrê wan ser ustûkura te antîna wanê,
Bîrîndar tûî, qûjîna wanê,
Zîlê te çavê wanda kêranê...
Terîq rînd zane-
Bî sal zemana, dijîmnatî te
Talan kirîna,
Wêran kirîna.
Zar, êtim, dayîk dêran kirîna...
Xastîne hîmva qîrîkî, kokbîrîkî,
Lê tu dijîi û tê bijîi...

Axîr zîmanî ew qewatê te,
Nîzanî, wekî emîr hîz dîkî,
Hîz dîkî heqîe, rastîe, azayê,
Hîz dîkî tevê...
Û teva geşra, tîm hebî tê jî-
Text û tacî wa, mîna gancîra
Bîpezînanî hev
Lê tê bijîi,
Û tê bijîi...

Çîmkî dijîmnê te
Têk şah-paşîane, text û tacêd reş,
Axa û begîn, dîn û donêd fem...
Dostê te zefîn...

Cîmetara tîm tu bîra bûyi,
Tengîeda komek, terîe dewrêda
Tu çîra bûyi...
Sekîniî tu, tam aliê ketîya
Yan ketîî mer,
Yanê jî ketî, minanî bîra
Te rakîriye piya...

Dostî ziyaret bûye û sozê te soz,
Nemerdtî-marîn bûye, mîranî-koloz...

Te tîm dest daye destê azayê,
Tu sekîniî tîm piştî heqîe,
Bî dewr zemana-
Pêşîya zulma şah, xelîf, sultana
Mîqim şîyar bûyi,
Mîqim syar bûyi,
Herge alt bûyi,
Ne jî qelsbûnê
Û jî yaxîya xwe,
Lê dîlsaxîya xwe !

Îdî nîzanîm, çî bîkîn nekîn
Aqîla bînhêr.
Dîkîne qûjîn, dîkîne qûrîn,
Gîva tuncîye Kurd û Kurdistan,
Kurd-Kurd nînan...
Dîxwezîn gîva dînêra bêjîn,
Ku pîrsa Kurda tev Kurdistanê
Hatîye hîldane...
Çî Kurd, çî tîşt
"Musulmanî" tev...
Dînya koranê,
Heneka zarê ?
Wê lîstîka han dînya rînd zane !
Tu jî rînd zani !

ESKERÊ BOYIK,
Helbestvanê Kurd lî Sovîetîstanê.

* Ew helbesta helbestvanê kurd Eskerê
Boyik jî Roja Nu ra şandîye. Em jî wî
ra gelek spas dîkin.

Emperyalizme yeni darbe: Nikaragua halkının zaferi

17 Temmuz günü, bu sefer Orta Amerika'da bir diktatör halkın mücadelesi karşısında kaçtı. Bu kaçan diktatör, ülkeyi özel çifliği haline getiren Somoza idi.

1933 yılında işgalci ABD denizcilerine karşı yığıtçe mücadele ederek ülkesini öz gürlüğe kavuşturan Augusto Cesar Sandino, bir yıl sonra kanlı diktatör Somoza'nın babası tarafından ABD sömür gecilerinin yardımı ile kanlı bir darbe sonunda katlediliyor. 20 yıl kadar dikta törlüğünü sürdüren baba Somoza, 1956 yılında yurtsever bir çai tarafından öldürülüyor. Baba Somoza'nın ölümünden sonra yerine oğlu Anastasio Somoza Debayle geçiyor ve Amerikan emperya lizmi tarafından sıkıca destekleniyor.

Somoza ailesi, iktidarı süresince Nikaragua halkının nefretini kazandı. Nüfusunun %75 ini köylülerin oluşturduğu ülkede halk her türlü insanî hakkindan yoksun, fakirlik, zulüm ve ko-yu bir cehalet içinde yaşa-yorken kanlı diktatör Somoza, komünizmi bir öcü olarak halka şıranga etmeye çalı-şıyordu. Somoza ailesi, ülkenin tarım, endüstri, banka ulaştırmada eñleşme yerlerine varıncaya kadar herşeye sahipti. %50 sinden fazla-ların okuma-yazma bilme-yen halkın yıllık ortalama geliri ise ancak 90 dolardı.

10 bin kişiye de ancak bir doktor ve 18 yatak düşüyor! Bundan 10 yıl öncesine kadar kurulan "Sandinista Ulu sal Kurtuluş Cephesi" (FSLN) ilerici yurtsever güçlerden oluşuyordu. Diktatörlüğü karşı verilen mücadele tüm iş-çi köylü ve diğer ulusal güçler tarafından desteklendi. Fabrikalar, okullar işgal edildi. 100 binlerin katıldığı protesto yürüyüşlerine kanlı diktatörün askerleri ateşe cevap verdiler. Bu yığıtçe mücadele sırasında 2.5 milyon nüfuslu Nikaragua'da 30 bin insan öldü. Hayatlarını kurtarmak için komşu ülke,

Costa Rica'ya kaçanların sayısı da 150 binin üzerinde. Fakat emekçi halk kitleleri, kahraman Sandinista Gerillaları yılmadılar. Kanlı diktatörü ülkelerinden atıp çaya kadar mücadele ettiler. 17 Temmuz'da Somoza'nın kaçmasından sonra, Costa Rica'da bulunan geçici hükümet üyeleri, Costa Rica, Ekvator, Dominik, Kolombiya, Bolivya, Venezuela ve Peru cumhuriyetleri Dışişleri Bakanları eşliğinde Nikaragua'ya geldiler.

Geçici Hükümetin ilk yapacağı iş, bankaları ve Somoza'ya ait herşeyi devletleş-tirmek oldu. Ve aşağıdaki esasları belirledi:

- 1-"Ulusal muhafız Birliği"nin feshedilmesi onun yerine Sandinista Cephesi savaş çalacı, Somoza hükümetinin düşmesinde katkıda bulunmuş eski asker ve subayların bir araya geleceği yeni bir ordunun kurulması.
- 2-Meclislerin feshi.
- 3-Yürütmenin, beş üyeli geçici hükümet tarafından yapılması.
- 4-Yasama görevi için 33 üyeli bir devlet konseyinin oluşturulması.
- 5-Devlet konseyine çeşitli siyasi eğilimlerin temsilini sağlanması.
- 6-Devlet konseyinin, yeni bir seçim yasası ve yeni anayasayı hazırlaması.

VIETNAM İLE DAYANIŞMA

Çok sayıda ulusların komünist partileri ve lokal örgütlerden oluşan Vietnam Laos, Kampuçya ile Dayanışma komitesi Spaña'da Vietnam ile dayanışma günü düzenledi. Derneğimizin davet edildiği ve büyük bir titizlikle düzenlenen toplantıya Şilli Komünist Parti sinin tanınmış müzik grubu FROMAGA ile JARVACANGEN topluluğu Enternasyonal nitelikte devrimci şarkıları ile renk kattılar.

Toplantıda esprilli ve uzun bir konuşma yapan Vietnam'ın İsveç Konsolosu NGUYEN VIET bölge de Çin inkarçı-devrimci, saldırgan siyasetini eleştirdi. VIET konuşma şöyle dedi: Çin öncele ri ABD'yi eleştiriyordu ama şimdi ise onu en büyük dostu görüyor. Bir atasözümüz vardır "Dostunu söyle kim olduğunu söyleyirim". Çin ABD emperyalistlerinin ana-cına uygun bir şekilde Güneydoğu Asya'ya açılmak istiyor ama bunun için Vietnam kapısını geçebilmek laz-ım. Bu ise ancak Vietnam'ı ezmek ile mümkündür. Çin bu hesaplarını gerçekleştirmek için Kampuçya'yı kullanıyor. Modern tehcizatlı yarım milyon Amerikan askeri Vietnam da kaybettir. Elbette Vietnam için Pol-Pot un 17 tüme ni hiç birşey di. Savaş isteniyoruz. Fakat barış ve ülkenizi korumak için elimizi silah almasın da biliris.

Derneğimizin toplantıda da dayanışmasını söyle dile getirdi: Vietnam ile dayanışma toplantısını saygı ile selanıyoruz.

Vietnam halkı ülkesini savunmak için ABD emperyalistlerinin saldırılarına uzun yıllar kahramanca göğüs gerdi ve ülkesini kurtardı. Bu

Vietnam Konsolosu NGUYEN VIET

Çin-Hindirde demokrasi ve barış için yeni bir dönem açılması cemektir. Fakat emperyalistler bu gelişmeyi engellemek için planlarını kukulları gerici Çin yöneticileri vasıtasıyla sahnelerler. Böylece Dünya Kamuoyunu "sosyalistler birbirle rini karıyor-" şeklinde aldatmaya çalıştılar. Fakat demokratik güçler bu yalanı kısa zamanda deşifre etti ve Vietnam'da her zaman yapacağı gibi kendini savundu.

Bugün Vietnam saldırganların bîreklikleri muazzam yıkımı ve Çin-Hindin de demokrasi inşa etme savaşını yapıyor. Bu yüzden ülkesi emperyalistlerin menfaatlerine uygun sömürgeci Türkiye, İran, Irak ve Suriye arasında bölünmüş ve sömürgeleştirilmiş Kürdistan halkı bütün diğer ögürlük ve taras sever halklar gibi kahraman Vietnam halkının yanındadır.

İSVEÇ GENEL SEÇİMLERİ SONUÇLANDI

Her üç yılda bir yenilenen İsveç parlamentosu, il genel meclisi ve belediye meclisi seçimleri 16 Eylül tarihinde sonuçlandı. Muhafazakarlar, merkeziler ve il berallerden oluşan "sağ blok" parlamentoda 175 sandalye ile Sosyal Demokratlar ve İsveç Sol Komünist partisinin 174 sandalyelik "sol blok" una karşı yeniden çoğunluğu oluşturular. Seçimlerin en ilginç yanı ise sağ uktaki muhafazakarlar ile sol Komünist partisi (VPK) sandalye sayılarını çoğaltması idi. Ara partiler ise özellikle merkeziler büyük bir oy kaybıyla karşı karşıya kaldılar. Sosyal Demokratlar ise parlamentoda bir fazla milletvekili ile temsil edilecekler.

1976 yılında sol Komünist partisinin ayrılarak 2 partilerle meclisteki mücadelesini sürdüren İgci Komünist partisi (APK) %4 be-rarajı aşamayınca parlamentoya giremedi. VPK dan devrimci prensipleri savunmak için ayrılan APK, mücadelesini sürdürdüğünü söylüyor. APK seçimlerde Televizyonda propaganda hakkından da faydalanamamıştı.

Parlamentoda sandalye dağılımı şöyledir:
Moderaterna(Muhafazakar):73
Folkpartiet(Liberaller) :38
Centerpartiet(Merkezci) :64
Sosyal Demokratlar :154
VPK (Sol komünistpartisi):20
Ayrıca bu seçimlerde yabancı uyruklular il genel ve Belediye meclisi seçimlerine seçme ve seçilme hakkı ile katıldılar.

ÖZGÜRLÜK

Li Kurdistanê hûkumeta tirkê roj-nema Roja Welat û Kowara Reya Azadi (Özgür lük Yolu) gedexe kir. Ji ber ku hûkumeta kedxur ji wan ditirsîya.
Lê bi gedexe kirina wan dengê gelê Kurd nehêstê birine. Naha ji rojnama Azadi(Özgür lük) dengê gelê kurd bland dîke. Em derketina rojnama Azadi pîroz dîkin û jêra jiya neki dîjê daxwaz dîkin.
- BÎJÎ AZADÎ - BÎMRE KOLETÎ

XWEDÎ SAHÎBÎ: KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWED

NAVNIŞAN: ADRES: BOX 4038 141 04 HUDDINGE - SWEDEN

Jİ MEHÎ CAREK BERTÊ

BHA 3 KRON HESAP NO: PG 83 90-7

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWED